

IN VERTROUWEN

'Ik walg van mijn zwager. Hoe kan een vader dit doen?'

ALS DE SCHOONZUS VAN SIMONE ZELFMOORD PLEEGT, BLIJVEN HAAR KINDEREN ELSKE (13) EN JOB (8) ALLEEN ACHTER. WANT DOOK HUN VADER LAAT ZE IN DE STEEK. SIMONE EN HAAR MAN MARCEL NEMEN DE KINDEREN OP IN HUN GEZIN. DIE BESLISSING ZET HUN LEVEN OP ZIJN KOP.

Simone: 'Afgelopen zomer zijn we met zijn zessen naar Griekenland geweest. Onze eigen kinderen Lisa (15) en Lars (11) weten niet beter, voor ons nichtje Elske en neefje Job was het één groot avontuur. Ze hadden nog nooit gevlogen, nog nooit in zee gezwommen, nog nooit iedere avond in een restaurant gegeten. Ze hebben zo gezoten. Marcel en ik willen ze laten voelen dat het leven ook mooi kan zijn. Zonder een moment van twijfel namen we ze een jaar geleden in ons gezin op. Hun moeder was dood, hun vader wilde ze niet in huis. Die kinderen hadden niemand die voor ze opkwam. Het enige dat ze verdienden was de warmte en veiligheid van familie. Het gevoel dat ze geliefd en gewenst zijn. Marcel belde me op een zondagochtend op mijn werk: 'Anneke heeft een einde aan haar leven gemaakt'. Ik ben naar buiten gelopen en heb staan tieren. Ik was woedend. Woest op haar dat ze haar kinderen in de steek had gelaten. Maar ik wist ook dat ze niet anders kon. Anneke was psychisch niet in orde. Ze kon de stress van een afschuwelijke vechtscheiding en de zorg voor haar kinderen niet aan. Haar ex, de broer van mijn man, was een ander gezin begonnen en wilde niks meer met zijn

kinderen te maken hebben. Na de scheiding hadden Marcel en ik een paar jaar geen contact met Anneke en haar kinderen, maar de laatste twee jaar spraken we elkaar zo nu en dan weer. Elske en Job kwamen sindsdien iedere schoolvakantie logeren. Dat was één groot feest: we gingen naar het museum, uit eten, naar het bos. Ze vertelden me tijdens die logeerpartijtjes soms dingen over thuis die me zorgen baarden. Dat hun moeder ze nooit naar school bracht, maar de hele dag in bed lag. Ik begreep dat Elske overdag op straat rondhing en dat Job op zijn kamer zat en zijn verdriet weg at. Als ze bij mij waren, kregen ze bulkpijn van het gezonde eten. Ze waren niets anders gewend dan witbrood, pizza en patat. Ik wilde niet te veel vragen, maar hun verhalen zetten me wel aan het denken. Ik zag ook de gaten in hun kleren en de schoenzolen die loshingen. Na een van die vakanties appte Anneke me: dankjewel dat je mijn kinderen geeft wat ik ze niet kan geven. Ik had enorm met haar te doen. En ik maakte me zorgen. Op de avond dat de jongetjes Ruben en Julian vermoord werden teruggevonden, zei ik tegen Maarten: 'Ik ben bang dat Anneke hetzelfde gaan doen.' Ik probeerde contact met haar te houden

via Whatsapp, probeerde met haar te praten. Maar ze aanvaardde geen enkele hulp. Een overdosis pillen was voor haar uiteindelijk de enige uitweg.'

IJSKOUDE REACTIE

Elske vond haar moeder 's morgens vroeg op de bank in de woonkamer. Dood. Trillend van angst vluchtte ze terug naar boven en maakte haar broertje wakker. Ze beiden 112 en binnen zeven minuten was de politie er. Marcel en ik wachtten thuis de hele dag verlagen op meer nieuws. Ik wist dat de kinderen door de politie bij hun vader waren gebracht en maakte me zorgen. Zou er iemand een arm om ze heen slaan? Zou iemand ze troosten? Nog diezelfde avond belde Marcel zijn broer en vroeg op de man af: 'Wat gaat er met de kinderen gebeuren?' Hij antwoordde ijskoud: 'Eigenlijk passen ze niet meer zo in mijn leven. Ze moeten maar naar een pleeggezin'. Ik zag Marcel wit wegtrekken. Het idee dat de kinderen, die al zo veel hadden meegemaakt, uit elkaar gehaald zouden worden en ieder naar een vreemd huis zouden gaan, vonden we afschuwelijk. Als hij zijn verantwoordelijkheid niet wilde nemen, dan zouden wij het doen. De volgende ochtend aan het ontbijt spraken we met Lisa en Lars. Zij reageerden heel eerlijk: ze vonden het zielig voor hun nichtje en neefje, maar hadden ook hun angsten. Zouden we nog wel op vakantie kunnen? Moesten ze hun eigen kamer opgeven? Ze realiseerden zich heel goed: dit is geen logeerpartijtje, dit is voor altijd.

Achteraf denk ik: die logeerweekjes hebben zo moeten zijn. De kinderen konden het daardoor al goed met elkaar vinden en Elske en Job hoefden niet te wennen in een vreemd huis. Ze reiden zelf tegen Jeugdzorg dat ze heel graag bij ons wilden wonen.'

ONBESCHOFT GEDRAG

Op de eerste dag van de voorjaarsvakantie zijn we ze gaan halen. Tijdens die autorit besefte ik: vanaf nu verandert mijn leven voor altijd. Vanaf nu zullen we nooit meer alleen met ons eigen gezin zijn. De eerste periode was onrustig. Elske en Job moesten helemaal opnieuw beginnen, met al hun verdriet. Hun moeder was dood, hun vader wilde ze niet en ze moesten hun huis, school, vriendjes en vertrouwde omgeving achterlaten. Voor ons was het ook omschakelen. Het liep thuis altijd op rolletjes en opeens hadden we er twee kinderen bij die veel aandacht nodig hadden. De eerste week misdroeg Job zich enorm. Hij reageerde niet als ik iets vroeg, was

onbeschoft aan tafel, hij ruimde niks op. Zo kende ik hem helemaal niet. Toen we nieuwe schoenen voor hem kochten en hij met een chagrijnig hoofd alles afkeurde, kreeg ik het ontzettend benauwd. De angst be kroop me: waar ben ik in godsnaam aan begonnen? Ik durfde niet boos op hem te worden omdat hij al zo veel had meegemaakt. En ik wilde niet dat hij zou zeggen: 'Je bent mijn moeder niet'. Tot het moment dat hij weer iets deed wat me totaal verkeerd schoot. Toen heb ik hem diep in zijn ogen gekeken en gezegd: 'Ik vind het vreselijk wat er is gebeurd. Ik vind het vreselijk dat je vader zich zo opstelt. Maar ik ben heel blij dat je bij ons woont. Ik weet dat ik nooit je moeder zal zijn, maar ik hoop wel dat ik als een moeder voor je kan zijn. Alleen verwacht ik wel wat respect van je. Het is voor ons allemaal moeilijk en we moeten het met elkaar doen. Met zijn zessen.' Vanaf toen ging het beter. We moesten ze de gewoonte dingen bijbrengen: stel je voor, geef een hand, zes uur thuis is zes uur thuis en niet half zeven, ruim je spullen op. Job

'Elske vond haar moeder 's morgens vroeg op de bank in de woonkamer. Dood'

kon nog geen veters strikken en veegde zijn mond af aan het tafelkleed. Hij loog over dingetjes op school, over huiswerk. En als we daar wat van zeiden, begon hij met zijn ogen te knijpen en te jammeren: 'Ik wil dood, ik wil naar mama'. De eerste paar keer vond ik dat zielig, maar daarna realiseerde ik me: aan medelijden heeft hij niks, hij heeft grenzen nodig. Ook voor Elske ben ik streng geweest. Als een van mijn kinderen een dagje ziek thuis was, belde de school stevast dat Elske had overgegeven. Dan was ze niet ziek, ze wilde gewoon aandacht. Na een paar keer zei ik: 'Ik kom haar niet halen'. Ik legde haar uit dat ik er niet meer intrap. Ze weet nu dat ze het gewoon moet zeggen als ze bij me wil zijn en dat ze aandacht moet delen.'

'DAG MAMA'

'Om de kinderen goed op de rit te krijgen, voerden we heel wat gesprekken met Jeugdzorg, een psychiater, een diëtist en op school. Job was veel te zwaar toen hij bij ons kwam en werd gepest. Door gezond te eten, te sporten en met veel wilskracht viel hij meer dan twaalf kilo af. Hij >

voelt zich daardoor veel beter en maakte vriendjes. Elske had de eerste maanden afschuwelijke nachtmerries en zag steeds het beeld van haar moeder op die bank voor zich. Zwetend en huilend kroop ze dan tegen me aan in bed. We zaten nachtenlang met haar op. Om haar nare gedachten kwijt te raken, kreeg ze hulp van een psychiater gespecialiseerd in kindertrauma's. We praten zelf ook veel met de kinderen. Over hoe het thuis was, over hoe het nu gaat. Over het gemis van papa. Over dat mama echt ziek was en niet anders kon. Het maakt dat ze ons steeds meer vertrouwen. Als ik ze 's avonds lekker instop, geven ze me vaak een knuffel en zeggen: 'I love you'. Of ze zeggen soms opeens: 'Ik ben zo blij dat ik bij jullie woon'. Dat is fantastisch. De

'Nu Elske en Job bij ons wonen, is er van alles minder: ruimte, geld, aandacht'

juf van Job gaf me laatst een prachtig compliment. 'Jobs ogen stralen, hij is zo veranderd.' Dat bevestigt dat we het goed doen. Het gaat goed met de kinderen en ik ben ongelooflijk trots op ze. Ze hebben hun plek gevonden op school, met sport, met vriendjes. Ook met Lisa en Lars gaat het goed. Onderling is er weleens wat gekibbel, maar er zijn geen erge ruzies. Ze noemen elkaar broer en zus. Job geniet van het stoeien met Maarten en knuffelt met mij. Elske hangt heel erg aan mij. Gisteren beklede ze me op mijn werk en vlak voor ik het gesprek beëindigde, hoorde ik haar zeggen: 'Dag mama'. Mijn hart brak.'

LOZE BELOFTEN

'Het zijn zulke lieve kinderen. Ze hunkeren naar liefde en snappen er niks van dat hun vader ze niet wil zien of spreken. Dat valt ook niet uit te leggen. Hij deed officieel afstand van ze, zodat hij geen financiële plichten meer heeft. Keihard. Een jaar lang probeerde Jeugdzorg het contact tussen de kinderen en hun vader te herstellen. In het begin zijn ze nog weleens een weekend naar hem toe geweest, maar dat willen ze niet meer. Ze voelen dat ze ongewenst zijn door hun stiefmoeder, dat hun vader amper naar ze omkijkt. Maar ze willen wel contact met hun vader. We probeerden van alles: we nodigden hem uit om in het weekend bij ons te komen, vroegen of hij de

kinderen op vaste tijden wilde bellen. Maar hij wil niks. Hij heeft zoveel loze beloften gedaan en keer op keer stelt hij ze teleur. Hij zou komen kijken bij de eindmusical van groep 8, maar een paar dagen van tevoren stuurde hij een sms: sorry, ik red het niet. Elske heeft zó staan huilen. Het was haar afscheid van school en papa was er niet. Job ligt 's nachts te snikken in bed omdat hij papa mist. We zouden liever hebben dat hun vader eerlijk was. Dat hij zou zeggen: 'Ik wil ze nooit meer zien'. Dat zou heel hard zijn, maar dan is er wel duidelijkheid en rust. Tot die tijd kan ik het niet loslaten. Maarten is kwaad op zijn broer en ik walg van die man. Hoe kan een vader dit doen? Hoe kan hij gewoon verder leven, terwijl hij ons leven op zijn kop heeft gezet? We hadden erg gehoopt dat hij de kinderen eens per maand zou ophalen. Voor hen. Maar ook voor ons, zodat wij weer even met ons eigen gezin konden zijn. Dat we een beetje op adem zouden kunnen komen. Maar hij laat ons overal voor opdraaien.'

EEN STUK GRIJZER

'Maarten en ik zijn het afgelopen jaar een stuk grijzer geworden. We zorgen met liefde, maar soms voel ik me schuldig dat we ons gezin hierin meetrokken. Nu Elske en Job bij ons in huis wonen, is er van alles een beetje minder: minder ruimte in huis, minder geld, minder aandacht, minder tijd. Ik heb de kinderen veel meer moeten loslaten. Ze fietsen nu alleen naar school en naar hun sportclubs, gewoon omdat ik het niet voor elkaar krijg met allemaal mee te gaan. Ze moeten meehelpen in huis, hun kamer opruimen, vieze kleren in de was doen, tafeldekken, stofzuigen. Voor vriendjes staat de deur altijd open, en de woonkamer is daardoor altijd vol. Maarten en ik hebben een stuk minder privacy. Op zondagavond gaan alle kinderen om acht uur naar boven. Dat is ons momentje samen op de bank. Gelukkig hebben we een stabiele relatie, maar het vraagt veel van ons. Lars vindt het jammer dat hij zijn kamer met Job moet delen, maar is blij dat hij altijd iemand heeft om mee te spelen. Lisa vindt de gezelligheid in huis leuk, maar ze heeft er moeite mee dat ze onze aandacht moet delen. Ik hoop dat Lisa en Lars iets leren van onze keuze. Dat ze er iets van meenemen in hun verdere leven. Elske en Job hadden niemand die voor ze opkwam. Alleen ons. Ik kan mezelf iedere dag recht aankijken in de spiegel. En als ze later allemaal stevig op eigen benen staan, dan weet ik: we hebben het goed gedaan.' ♦